

Corona maatregelen *Kinderboerderijen, van gesloten naar anderhalve meter 'open'* *Op naar CoroNA*

7 april 2020

Terug naar normaal, dat is een kwestie van de lange adem, zei Minister-president Mark Rutte. Volgens hem moeten we zoeken naar het 'nieuwe normaal' in de anderhalvemeter samenleving.

21 april 2020

Voorzichtigheid nu is beter dan spijt achteraf

Het zijn ongekende tijden voor iedereen: stille straten, lege winkels en voor ons vooral.... gesloten kinderboerderijen. Langzamerhand worden die maatregelen gelukkig voorzichtig versoepeld, dus we kunnen ons gaan voorbereiden op de corona tijd. Want één ding is zeker: het 'nieuwe normaal' vraagt aanpassingen van ons allemaal. Daar gaan we nu al mee aan de slag. Als we weer open mogen, moeten we immers klaar zijn voor al die bezoekers die ernaar snakken om weer op onze boerderijen te komen.

De vSKBN en Kinderboerderijen Actief hebben de handen ineen geslagen en een plan gemaakt om onze leden te helpen bij de stappen die ze moeten nemen. Welke maatregelen moet je nemen en welke aanpassingen zijn daarvoor nodig?

In dit plan zetten we onze voorstellen onder elkaar als richtlijn waar jullie je aan vast kunnen houden. Is dit het dan? Nee! Er komen vast nog heel veel ideeën en suggesties van collega's uit het land en misschien ook nog aanvullende regels vanuit de overheid. Houd daarom onze site goed in de gaten: vskbn.nl.

Van corona naar corona

Open gaan op een verantwoorde manier gaat in fases en stappen. Die stappen kunnen soms naast elkaar lopen, maar een overgang naar een volgende fase is steeds een duidelijk (landelijk en/of lokaal) moment.

Fase 1: in het donker

(actie vSKBN/Kinderboerderijen Actief)

Stap 1: Opstellen van een duidelijk plan met kaders en richtlijnen voor uitvoering. Aanvullen met praktische voorbeelden en een duidelijk communicatieplan.

Stap 2: Overleg met andere partijen en landelijke en lokale overheid om het opgestelde plan te toetsen en vast te stellen.

Fase 2: eerste lichtpuntjes

(actie kinderboerderijen)

De bezetting, die tijdens de crises minimaal was, wordt waar mogelijk en verantwoord opgeschaald.

Fase 3: meer licht

(actie kinderboerderijen)

Beperkte opening van het buitendeel van de kinderboerderijen. In veel gevallen blijven de stallen en een eventueel aanwezig horecadeel gesloten. Een uitgifteloket kan onder voorwaarden geopend zijn, maar alleen als er geen zitgelegenheid (terras) aanwezig is.

Fase 4: zon breekt door

(actie kinderboerderijen)

Situatie als in fase 3, maar nu zijn de stallen en horeca (beperkt) geopend. De horeca volgt het relevante protocol voor de horeca.

Fase 5: einde van de tunnel

(actie vSKBN/Kinderboerderijen Actief)

Reguliere opening. Deze fase begint pas als alle Coronamaatregelen in Nederland opgeheven zijn voor wat betreft kinderboerderijen en horeca.

Indeling protocol

De door de overheid gestelde kaders zijn leidend. Dit protocol gaat in op de thema's die voor kinderboerderijen belangrijk zijn.

Die thema's zijn:

- Personeel en organisatie
- Bezoekers en faciliteiten
 - Aantal bezoekers
 - Openingstijden
 - Aanpassingen t.b.v. beschikbare ruimte
 - Gebruik binnenruimte
 - Gebruik toiletten
 - Hygiëne
 - Activiteiten
 - Onderwijs
 - Activiteiten / bijeenkomsten
 - Speeltoestellen
- Dieren
- Communicatie
- Horeca
- Handhaving
- Afspraken met leveranciers
- Praktische hulpmiddelen

Geldende richtlijnen RIVM

De richtlijnen zijn te vinden op [de website van Rijksoverheid](#)

Verantwoordelijkheden t.a.v. bedrijven en organisaties.

Op de website van de Rijksoverheid worden richtlijnen en adviezen gegeven voor werkgevers en ondernemers t.a.v. maatregelen. [Zie deze link](#)

Uitwerking per onderdeel

Personeel en organisatie

- Zorg ervoor dat dat medewerkers een goed gevoel hebben bij dit hele traject en dat ze weten dat ze gesteund worden als er zich onverwachte zaken voordoen. Spreek af hoe je omgaat met hun signalen uit de praktijk.
- Leg alle afspraken schriftelijk vast, ook wie in deze speciale situatie bepaalde verantwoordelijkheden heeft.
- Wie mag er weer aan de slag en op welke manier? Denk hierbij aan werknemers, vrijwilligers, stagiaires, zorgcliënten, sociale werkvoorziening, taakstraffers, etc. Mogen bezoekers weer meehelpen met schoonmaken, voeren e.d.? Neem hierbij ook de desinfectie van gebruikte materialen mee.

Belangrijk:

- Stel een corona-verantwoordelijke (en een vervanger) aan als aanspreekpunt en verantwoordelijk voor de toetsing van alle bepalingen en het toepassen van aanvullingen. Hij/zij deelt ervaringen binnen de organisatie en is aanspreekpunt voor externen.
- Tijdens openstelling van de boerderij is er altijd iemand verantwoordelijk voor het naleven van de afspraken door medewerkers en bezoekers. Hij/zij spreekt mensen indien nodig aan op hun gedrag en kan ze bij ziekteverschijnselen naar huis sturen. De ervaringen worden dagelijks kort geregistreerd en kunnen worden ingezien door het bevoegd gezag.
- Werkzaamheden waarvan de aard van het werk het toelaat, worden zoveel mogelijk vanuit huis gedaan.
- In ruimtes waar dit nodig is, zijn persoonlijke beschermingsmiddelen beschikbaar, zoals een kuchscherm, handschoenen en indien van toepassing een bril.
- Medewerkers en vrijwilligers krijgen een uitgebreide instructie over de manier waarop het protocol moet worden uitgevoerd.
- Medewerkers krijgen duidelijke instructie dat zij bezoekers moeten (laten) aanspreken op ongewenst gedrag bij overtreding van de regels.
- Er wordt zoveel mogelijk in vaste teams gewerkt en er is voldoende onderlinge ruimte tijdens de pauzes, bijvoorbeeld door te pauzeren in kleinere groepen of in een grotere ruimte.
- Updates op deze afspraken worden zo snel mogelijk gecommuniceerd.

Aantal bezoekers

Hoeveel bezoekers kun je op jouw boerderij kwijt, rekening houdend met de beschikbare ruimte en de routing?

De basis hiervoor is het oppervlak dat voor bezoekers beschikbaar is. Bij de buitenruimte kun je rekening houden met verhard/half verhard oppervlak (erf en/of verharde deel weide). De binnenruimte zal zeker in de beginfase zeer beperkt zijn of als werkterrein van medewerkers zelfs geheel afgesloten zijn voor bezoekers.

De norm wordt nog vastgesteld.

Bedenk hierbij ook dat bezoekers vaak met het hele gezin komen en dat je bij de ingang drukte en conflicten wilt voorkomen.

Laat kinderen tot 12 jaar alleen toe als ze begeleid worden door een meerderjarige die ervoor zorgt dat de maatregelen worden nageleefd. Op een aantal plekken op het terrein (speelgelegenheid en weides) kunnen kinderen onder toezicht van een meerderjarige vrij spelen.

Suggesties

- Zet digitale hulpmiddelen in die bezoekers in staat stellen om vooraf de drukte op de boerderij te checken
- Plaats een verkeerslicht/bord bij de ingang (groen = plek genoeg, oranje = korte wachttijd, rood = 'kom later terug')
- Zoals supermarkten mandjes en karretjes inzetten, kun jij gebruik maken van reeksen halsnummers voor dieren (evt. in verschillende kleuren). Deze zijn goedkoop en makkelijk te reinigen

Openingstijden

Heb je weinig medewerkers en verwacht je veel bezoekers? Kijk dan of je de openingstijden kunt aanpassen. Medewerkers moeten de werkzaamheden goed kunnen verrichten zonder dat de 1.5m-regel daarbij in het gedrang komt.

Gebruik binnenruimte

Het gebruik van de binnenruimte is afhankelijk van de mogelijkheden voor het creëren van afstand. Dit geldt zowel voor een stal als voor andere binnenruimtes. Voor plekken waar bezoekers kunnen gaan zitten om bijvoorbeeld iets te eten of drinken, moet je rekening houden met de beperkende regels voor de horeca.

Kun je geen duidelijke routing en afstand tussen personen garanderen? Overweeg dan de binnenruimte af te sluiten voor bezoekers.

Als ook anderen de ruimte gebruiken voor hun werkzaamheden of activiteiten moet je daarmee sluitende en passende afspraken maken en deze schriftelijk vastleggen.

Gebruik toiletten

Toiletten lijken extra kans te geven op besmettingen. Ons advies: houd de komende periode de wc gesloten voor bezoekers. Communiceer dit tijdig en duidelijk, zodat bezoekers hier van tevoren van op de hoogte zijn. Besteed extra aandacht aan communicatie voor mensen met een beperking. Heb

je voldoende capaciteit aan toiletvoorzieningen en kun je een hoge en adequate reinigingsfrequentie garanderen? Dan kun je de toiletten eventueel voor bezoekers open stellen.

Aanpassingen i.v.m. beschikbare ruimte

Suggesties:

- Looproutes kunnen helpen om de anderhalve meter afstand tussen personen op het terrein te waarborgen. Op speelplekken en weides kan aangegeven worden hoeveel mensen (volwassenen/kinderen) daar maximaal aanwezig kunnen zijn.
- Om zoveel mogelijk mensen de gelegenheid te geven de locatie te bezoeken, kun je bezoekers op drukke tijden vragen hun verblijf te beperken tot een bepaalde tijdsduur. Hoe lang dat is, bepaal je zelf. Wij adviseren op die momenten hiervoor maximaal één uur aan te houden. Houd daarbij rekening met het gebrek aan voorzieningen (bijv. wc's).
- Kies je voor een tijdslot? Dan kun je daarvoor digitale hulpmiddelen gebruiken of bijvoorbeeld de kleur van de halsnummers.
- Bij vaste banken worden bezoekers op een vriendelijke manier geïnformeerd over de 1,5 m afstand (bijvoorbeeld d.m.v. stickers). Losse zitelementen kunnen uit elkaar worden gezet of tijdelijk worden weggehaald om groepsvorming en onnodige obstakels op de routing te voorkomen.

Hygiëne

- Maak een duidelijk hygiëneprotocol waarin staat op welke wijze ontsmet wordt, welke onderdelen ontsmet worden, met welke middelen en hoe vaak. Informeer bezoekers bij essentiële onderdelen ook hoe je dit geregeld hebt.
- Zorg op strategische plekken voor een desinfectiemiddel en/of mogelijkheid om de handen te wassen (zeep, papieren handdoekjes). Dit geldt vooral bij de in- en uitgang en indien mogelijk ook bij de toegang tot de weides.
Een duidelijke lijst van desinfecterende middelen die hiervoor geadviseerd worden zetten we zo snel mogelijk op de site van de vSKBN.

Onderwijs

Bij verzoeken vanuit het onderwijs adviseren wij om met de school de mogelijkheden te bespreken. Houd daarbij rekening met de beperkende maatregelen en hygiëneregels van de boerderij en de richtlijnen van het RIVM t.a.v. het onderwijs. Denk ook aan de desinfectie van gebruiksmaterialen. Een overweging kan zijn om overig bezoek tijdens een les niet toe te laten op het terrein.

Activiteiten / bijeenkomsten

Tot 1 september zijn vergunningsplichtige evenementen niet toegestaan. De meeste activiteiten die kinderboerderijen organiseren op eigen terrein vallen niet onder deze categorie. Deze regel is echter bedoeld om te voorkomen dat grotere groepen mensen bij elkaar komen. Daarom raden wij ook het organiseren van (kleine) evenementen af waarbij mensen zich 'verzamelen' op de locatie. Speur- of ontdekkingstochten die passen binnen een geplande routing zijn wel mogelijk.

Maak hierover ook goede afspraken met eventuele medegebruikers van de locatie en leg ze schriftelijk vast. Ook deze activiteiten moeten passen binnen de geldende coronamaatregelen. De optelsom van activiteiten mag niet leiden tot overtreding van deze regels.

Speeltoestellen

Hierover vragen wij advies bij NUSO/Jantje Beton. Daarnaast moet dit passen en vergelijkbaar zijn met andere geldende bepalingen in de directe omgeving/stad. Meer informatie volgt.

Los spelmateriaal vraagt extra werkzaamheden i.v.m. ontsmetting en geven minder controle op de verblijfsduur. In veel gevallen is het daarom verstandig om ze tijdens de periode van de extra maatregelen weg te halen.

Dieren

Hanteren

Er is op dit moment geen wetenschappelijk bewijs dat de coronabesmetting overgebracht kan worden via dieren. Daarom zouden dieren (cavia / konijn) dus in de daartoe bestemde knuffelhoeken gehanteerd kunnen worden. Echter, vanwege de 1,5 meter regel kunnen de medewerkers niet helpen bij het hanteren van de dieren of ingrijpen als dat nodig is. Daarom adviseren wij om dit gedurende de corona maatregelen niet aan te bieden of tot een minimum te beperken.

In de weide

- Kinderen kunnen onder toezicht van een meerderjarige vrij spelen in de weides. Voor volwassenen geldt ook hier de 1,5 meter regel. Als dit laatste problemen oplevert, kan de boerderij besluiten de weide (tijdelijk) te sluiten.
- Bij de ingang van de weide wordt aangegeven hoeveel volwassenen en kinderen zich tegelijkertijd in de weide mogen bevinden.
- Waar mogelijk wordt een aparte in- en uitgang gecreëerd om onnodig passeren te voorkomen. In andere gevallen wordt duidelijk aangegeven hoe bezoekers de weide moeten in- en uitgaan.

Communicatie

Het is belangrijk dat bezoekers snel en goed geïnformeerd worden over de aangepaste maatregelen. Dit kan op een fysieke manier (flyer en poster), maar ook online via sociale media, nieuwsbrieven, etc. Deze informatie is belangrijk en moeten dus ook voor anderstaligen en laaggeletterden goed herkenbaar zijn (minimale tekst en veel pictogrammen).

Mogelijk kan er een format ontwikkeld worden met standaard informatie die naar gelang de situatie deels aangevuld / aangepast kan worden.

Suggesties

- Geef bezoekers van tevoren (site, posters) aan wat drukke tijden zijn en wanneer het rustiger is. Bereid ze erop voor dat de boerderij bij te grote toeloop gesloten kan zijn.
- Door medewerkers en vrijwilligers een aangepast (houd afstand-)hesje te geven wijs je bezoekers nogmaals op deze maatregel en geef je tegelijkertijd aan wie werkzaam/aanspreekpunt is op het terrein.
- Geef bij de ingang van de boerderij heel duidelijk aan welke extra huisregels in deze periode van toepassing zijn. Gebruik zoveel mogelijk bestaande pictogrammen. Route aanduiding in

bijvoorbeeld de vorm van pootafdrukken ziet er niet alleen aantrekkelijk uit, maar bevordert ook een vlotte routing.

- Voor personen in de risicogroepen kan het verstandig zijn om voorlopig de kinderboerderij niet te bezoeken. Een 'speciaal uurtje' biedt voor sommige wellicht een oplossing.
- Bezoekers hebben ook in deze omstandigheden vragen over gewone kinderboerderijzaken of over de speciale maatregelen. Een extra dagelijks of wekelijks (online) vragenuurtje maakt het makkelijker om dit op afstand te regelen.

Horeca

Een uitgifteloket kan onder voorwaarden geopend zijn, maar alleen als er geen zitgelegenheid (terras) aanwezig is. Verder gelden voor de horeca op kinderboerderijen dezelfde maatregelen als elders in de horeca.

Pas in fase 3 3 worden voorbereidingen getroffen voor fase 4. Er zullen dan aanvullende maatregelen genomen moeten worden op de gebruikelijke hygiëneprotocollen voor het aanbieden van versnapering en horeca. Je kunt hierbij denken aan:

- Zo veel mogelijk betalen met pin / reinigingsprotocol
- Afschermen kassa
- Routing langs afhaaloket (hoe voorkom je opstoppingen en wachtrijen)
- Gebruik plastic handschoentjes
- Afstand tussen zitplekken aanpassen
- Bepalen waar de producten genuttigd kunnen worden (wandeland op de locatie).
- Afstand duiding voor betaal- en afhaaloket
- Bediening op afstand en vuile vaat afhandeling

De komende periode zullen er concepten en werkwijzen ontwikkeld worden in de reguliere horeca die het opstarten van fase 4 op de kinderboerderij eenvoudiger maken.

Handhaving

Hoe ga je om met bezoekers die zich na (herhaald) aanspreken toch niet aan de afspraken houden? Zorg dat dit voor de openstelling goed geregeld is en dat de medewerkers hierover duidelijke instructies hebben gekregen.

Ook afstemming met de lokale overheid (gemeente) is van essentieel belang voordat de kinderboerderij weer open kan. Daarbij wordt getoetst of aan alle voorwaarden is voldaan en worden afspraken gemaakt over situaties waarbij opgetreden moet worden door handhavers.

Afspraken met leveranciers

Het is belangrijk om met alle leveranciers van goederen goede afspraken te maken over de nieuwe situatie met aangepaste openstelling en corona maatregelen. Je kunt hierbij denken aan:

1. Houd bij afleveren 1,5 meter afstand.
2. Meld een kwartier van tevoren wanneer je arriveert.
3. Draag handschoenen.
4. Spreek van tevoren af waar de spullen geplaatst worden – welke ingang of losplek wordt gehanteerd
5. Overweeg bezorging tot de deur.

Praktische hulpmiddelen

Deze worden ontwikkeld in samenwerking met het werkveld. Ideeën en suggesties zijn meer dan welkom op www.vskbn.nl.